

Kwijtschelden is dromen

Amma Asante schreef in haar [Volkskrant-column](#) over schuldenproblematiek in een rijk land als Nederland. Ze beschrijft de sociale, psychische en fysieke problemen die met armoede gepaard kunnen gaan en breekt uiteindelijk een lans voor het kwijtschelden van schulden. En dan? Zijn de problemen dan opgelost? Als in een droom?

Allereerst mijn complimenten voor de betrokkenheid van Amma. Ze beschrijft de situatie van een gescheiden vrouw met zoontje en een hoge hypothecaire restschuld. Een situatie die je niemand toewenst. Ze schrijft verder over gemeenten en schuldhulpverleners die met beste bedoelingen langs elkaar heen werken in een bureaucratische paradox tussen helpen en handhaven.

Amma pleit voor een schuldenpardon. Met als doel een schone lei. Dat is een radicale oplossing, zo geeft ze zelf toe, maar wellicht goedkoper dan het hulpverleningscircus. Het schuldenpardon zou betaald kunnen worden door belastingvoordelen voor rijke multinationals terug te halen.

De door Amma beschreven situatie is schrijnend, er lijkt geen oplossing mogelijk. Met de nadruk op 'lijkt'! Elke gemeente heeft schuldhulpverleningsbeleid, een verplichting uit de Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening. Dat helpen en handhaven in de praktijk niet altijd goed samen gaan klopt, maar de schuldhulp is altijd beschikbaar.

De door Amma voorgestelde radicale oplossing van kwijtschelden is dat niet. Bestaat zelfs al sinds 1998. Deze regeling staat in de Wet schuldsanering natuurlijke personen. Deze wet geeft eerst de mogelijkheid van een minnelijke sanering van de schulden, lukt dat niet dan kan een wettelijke sanering van drie (soms vijf) jaar worden gevraagd aan de rechter.

Heeft Amma dan gelijk en is de schuldhulpverlening een "goede-bedoelingen-hulpverleningscircus"? Nee dat denk ik niet. Schuldhulpverleners zijn tegenwoordig goed opgeleide professionals. Natuurlijk alles kan altijd beter, maar vergeleken met tien of twintig jaar terug is er al veel veranderd.

Waarom dan toch die schuldhulpverlening en niet gelijk kwijtschelden? Mensen met problematische schulden hebben meestal zelf het overzicht niet. Juist dat maakt de schuldhulpverlener voor ze. Die kijkt dan tegelijkertijd of er andere problemen spelen, of een opleiding nodig is en of betrokkene zichzelf in de toekomst kan redden. Alleen kwijtschelden lost namelijk niet alles op.

Het lijkt vreemd: een gerechtsdeurwaarder die pleit vóór schuldhulpverleners. Maar zo gek is dat niet. Schuldhulpverleners helpen mensen met problematische schulden om overzicht te krijgen en toe te werken naar een oplossing voor hun schulden. Daar zijn gerechtsdeurwaarders en schuldeisers blij mee!

Kwijtschelden als oplossing is dagdromerij. Het is een onderschatting van de professionaliteit van gemeenten en de schuldhulpverlening. Dat het op veel plekken beter kan - en moet - ben ik met Amma eens. Daar wordt aan gewerkt op diverse

fronten, onder andere in het kabinet. Of dat hard genoeg gaat? Tsja, ik ben ongeduldig, maar ik zie wel duidelijk progressie in de afgelopen jaren en ook voldoende goede voornemens bij de regering. Dromen doe ik ook, soms van miljarden van multinationals. Maar terug in de realiteit werk ik liever aan kwaliteit.

Paul Otter is gerechtsdeurwaarder en bestuurslid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De KBvG zorgt voor een goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders bij de uitvoering van hun taken, met oog voor beide partijen. Paul blogt regelmatig over actuele zaken.